

København den 17.01.2023

Høringssvar fra Brintbranchen til Udkast til bekendtgørelse om Grøn Investeringsordning

Brintbranchen takker for muligheden for at afgive høringssvar til ovennævnte.

Indledningsvis vil Brintbranchen gerne starte med at rose initiativet til at etablere *Grøn Investeringsordning*. Brintbranchen er opmærksom på at det er en nybrud i dansk erhvervs politik, og finder netop derfor, yderligere grund til at anerkende initiativet, og hilser de bagvedliggende principielle betragtninger velkomne.

For det er særdeles positivt, at Danmark hermed følger en række europæiske lande trop i forhold til at udnytte EU's TCTF instrument, der gør det muligt at støtte udvikling af nationale produktionsfaciliteter af nul-emissionsteknologi. Det er der brug for, ikke mindst i lyset af den hastigt forandrede geopolitiske situation, der massivt har påvirket investeringsklimaet for grønne teknologier, og fordi det er i Danmarks strategiske interesse, at sikre, at Europa kan fastholde og udvikle produktion af den grønne teknologi, der skal sikre uafhængighed af både fossile brændstoffer. For der vil reelt kun være tale om uafhængighed, hvis og såfremt, at vi ikke erstatter afhængighed af energiimport, med afhængighed af teknologiimport fra lande der kan udgøre en potentiel sikkerhedsrisiko.

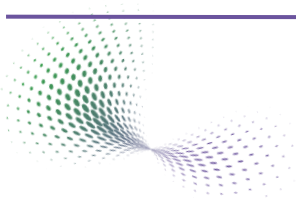
Danmark har i mange år stået i front globalt på brint- og PtX området, hvor såvel virksomheder som staten i en årrække har investeret i forskning- udvikling og demonstration af teknologier fra hele værdikæden. Teknologier, der nu er centrale i et velfungerende grønt energisystem og ikke mindst for at sikre Danmark og Europas uafhængighed af såvel russisk gas såvel som andre fossile brændstoffer.

Men på tærsklen til en massiv industrialisering af de pågældende teknologier, er et geopolitisk kapløb om ikke mindst kontrollen med værdi- og forsyningskæderne for de grønne teknologier, hvor danske virksomheder presses massivt af rammevilkår og statsstøtte i bl.a. USA såvel som af en grundlæggende skæv og strategisk funderet konkurrence fra Kina. Derfor er der kraftigt brug for en saltvandsindsprøjtning, hvis de danske styrkepositioner skal bevares. Derfor er regeringens udspil både betimeligt og særdeles fornuftigt og hilses velkomment af Brintbranchen.

Der er indledningsvist afsat DKK 1 mia. til Grøn Investeringsordning. Det er en god start.

Komparativt set er det dog nogen mindre, end hvad lande omkring os har afsat i lignende puljer - også i relative tal - og vi vurderer, at det ikke vil være nok ift. reelt at give de danske nul-emissions- teknologiproducenter indenfor brint og vind den nødvendige støtte til at kunne beholde deres aktivitet i Danmark. Vi opfordrer derfor til, at Regeringen i samråd med relevante øvrige aktører umiddelbart efter 1. ansøgningsrunde revurderer finansieringsbehovet set i lyset af omfanget af de indkomne ansøgninger m.v.

Brintbranchen finder det fornuftigt, at Regeringen har valgt at fokusere puljen til to fokusområder. Det er dog problematisk, at de to områder defineres relativt forskelligt, dvs. som hhv. en energiform (vind) og en specifik teknologi (elektrolysatorer/elektrolyseapparater). Den danske brint-styrkeposition er netop, at vi huser hele brintværdikæden. Dette inkluderer også teknologi til produktion af brint-derivater (f.eks grønne brændstoffer til fly), hvor udnyttelse af biogent CO2 indgår som et essentielt element. Brintbranchen mener derfor, at der er grundlag for at fokus for den grønne investeringsordning udvides til også at gælde udstyr processerne omkring

udnyttelse af carbondioxid i sammenhæng med brint (CCU). Dette er der juridisk grundlag for i de midlertidige krise- og omstillingsrammebestemmelser sektion 2.8, punkt 85a litra a, som netop inkluderer fangst, *udnyttelse* og lagring af carbondioxid (CCUS). Inkluderes dette, vil en større del af brint- og PtX økosystemet, som er Danmarks styrke, være inddraget i støtteordningen, hvilket skønnes at være i tråd med ordningens intention – samt såvel EU's TCTF og også Net Zero Industry Act.

Det skal i den sammenhæng supplerende bemærkes at Brintbranchen kraftigt opfordrer regeringen til i dialogen med EU-kommissionen og de øvrige medlemslande at arbejde for kohærens mellem EU's forskellige tiltag. Herunder, at fremtidige eventuelle forlængelser eller ordninger lignende TCTF er sammenhængende med målsætningerne i NZIA (hvilket desværre ikke er tilfældet mellem NZIA og TCTF).

Vi har herudover en række mere tekstnære kommentarer til den konkrete udformning af Investeringsordningen:

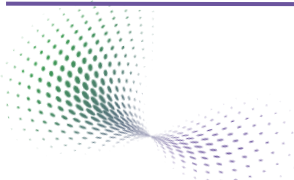
- Vedr. definition af påbegyndelsestidspunkt for etablering af produktionsfaciliteter.
Brintbranchen forslår, at det eksplicit specificeres i § 2,1 at dette inkluderer at ”**udvidelse af eksisterende produktionsfaciliteter**” kan støttes. Dette er særlig vigtigt ift. produktion af elektrolyseapparater, hvor de danske firmaer allerede har etableret de første fabrikker og hvor den mest etablering af ny, nødvendig produktion derfor vil være en udvidelse heraf.
- Vedr. betingelser for tildeling samt krav til ansøgning og til støttemodtager.
Det fremgår af §4 stk. 3 at virksomheden skal godtgøre, at der findes støttemuligheder i andre lande i og udenfor EU, som kan ansøges af virksomheden på det tidspunkt til det samme, som der søges støtte om via den grønne investeringsordning
 - o EU's midlertidige krise- og omstillingsrammebestemmelser, som er ophævet til den grønne investeringsordning, sætter ikke krav om sådan en dokumentation. Ift. godtgørelse af lignende støtte i andre EU lande er der tværtom opstillet adskillige krav der netop har til formål at sikre, at nationale grønne støtteordninger ikke afstedkommer flytning af produktion mellem de europæiske lande.
 - o Det er uklart, hvordan/hvilke informationer virksomhederne skal tilvejebringe for at godtgøre, at der findes lignende støtteordninger i EU og lande udenfor EU?

Brintbranchen har for så vidt forståelse for Danmarks ønske om at begrænse brugen af statsstøttereds-kabet til tilfælde, hvor der er konkurrence mellem landene, og vi kan derfor godt forstå, hvorfor der ønskes en sådan dokumentation.

Men, dels er der overordentlig stor risiko for, at det vil ende med at blive en endog meget stor administrativ byrde for de ansøgende virksomheder at bibringe de efterspurgte informationer, og vil umiddelbart stille danske virksomheder i en mere udsat position end i en række andre lande. Dertil kommer, at dokumentation af fx kinesisk statsstøtte til konkurrenter ofte være praktisk umulig.

Det skal ikke misforstås; der må gerne stilles dokumentationskrav til danske virksomheder der modtager offentlige midler. Men det skal være rimeligt. En stor del af PtX- og brintsektoren i Danmark er SMVer med mindre administrativ kapacitet – og tilmed virksomheder i hastig vækst. Hvis de skal have glæde af den grønne investeringspulje er det afgørende, at den ikke er alt for administrativ tung at arbejde med.

Mere principielt finder vi desuden også, at der ikke alene er tale om at Danmark defensivt skal kunne matche støtte fra andre lande, men også jvf. Det erklærede formål med TCTF, bidrage til opbygningen af en strategisk grøn industri, hvor Danmark og EU har behov for at påtage sig en fremadrettet rolle.

- Ift. påbegyndelse af arbejdet med investeringsprojektet: I paragraf 5 stk 3 samt i paragraf 9 stk. 5 fastslås det, at arbejdet med investeringsprojektet skal være påbegyndt senest 9 måneder efter virksomheden har modtaget tilsagn om bevilling (med mindre særlige forhold taler herfor). Brintbranchen henstiller til, at dette ændres til 24 måneder. Dette flugter med fristen i USA's IRA 48C fsva. påbegyndelsen af anlægsarbejdet eller første retlige tilsagn om køb af udstyr etc.
- Vedr. proces for tildeling af støtte:
I § 8 stk 5. opstilles en række kriterier, som EIFO skal vurdere og rangere de indkomne ansøgninger på baggrund af; herunder ultimativt projekternes bidrag til at fastholde og udvikle en dansk styrkeposition og det dertil knyttede danske økosystem, målt bl.a. ved virksomhedens størrelse i Danmark, planer for tilstedeværelse i Danmark og støtteintensitet.

Som de opstilles i bekendtgørelsen er det Brintbranchens vurdering, at kriterierne vil favorisere større projekter og virksomheder, og at den grønne investeringsordning dermed uundgåeligt vil resultere i en skævvridning mod støtte af vindsektoren, der som bekendt har en betydeligt længere industriel historie, rummer større virksomheder med flere ansatte og dybere investeringslommer end det endnu er tilfældet er for brint- og elektrolysesektoren.

Den danske brint- og elektrolysebranche er netop en branche i udvikling og et stort antal af de danske virksomheder i branchen, eller PtX delen af virksomhederne, er små eller mellemstore. Dette reflekterer i øvrigt en stor del af det øvrige danske erhvervsliv, som generelt er karakteriseret ved en stor værdiskabelse fra, specialiserede SMV'er. Vi frygter, at de opstillede kriterier vil stille denne del af værdikæden svagere på trods af, at brint- og elektrolysebranchen i Danmark har en meget stærkt strategisk værdi og interesse, både i sig selv men også ift. at understøtte værdioptimeringen af dansk vindteknologi. Det er således af stor betydningen af disse forhold også indgår i vurderingen af de indkomne ansøgninger.

- Vedr. Udbetaling og evt. tilbagebetaling af støtte
§ 9, stk. 5 vedr. afsluttet arbejdet inden for 3 år fra tilsagnstidspunktet, ønsker Brintbranchen tidsfristen ændret til **inden for 4 år**. Dette vil flugte med USA's IRA 48C's tidslinjer fsva. tidsrammen for indhentning af tilladelser, kontraktindgåelser og diverse konstruktionsfaser.

